

Dato: 30.09.2014
Arkivref: 2008/1972-
22020/2014 / 046

Saksbehandlar: Geir Ebbesvik Aga
53 42 30 54
gea@bomlo.kommune.no

Sak nr i møte	Utval	Møtedato
	Utval for oppvekst, kultur og idrett	14.10.2014
	Kommunestyret	03.11.2014

HØYRING - TANNHELSETENESTA - KLINIKKSTRUKTURPLAN 2015 – 2030

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Kommunen går imot framlegg til ny klinikkstruktur for Bømlo kommune, som vil føre til nedlegging av Langevåg tannhelseklinikk.
2. Kommunen kan ikkje sjå at ei slik nedlegging er i samsvar med samarbeidsavtalen om tannhelse mellom Hordaland fylkeskommune og Bømlo kommune inngått i 2013.
3. Bømlo kommune ber fylkeskommunen vurdere t.d. offentleg og privat samarbeid med tannlegar i privat praksis på Bømlo, som eit tiltak for å sikre stabil og god tannhelseteneste.

Dokument i saka:

1. Utkast til klinikkstruktur for tannhelsetenesta i Hordaland – Tannhelsetenesta klinikkstrukturplan 2015 – 2030, Fylkesdelplan.
2. Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven), Lov nr. 29, datert 24.06.2011
3. Folkehelseprofil 2014 – for Bømlo
4. Tannhelsedata Bømlo kommune (prenta vedlegg)

Bakgrunn for saka:

Hordaland fylkeskommune har sendt på høyring dokumentet Tannhelsetenesta, klinikkstrukturplan 2015 – 2030. Fylkesrådmannen i Hordaland gav i desember 2013 fylkestannlegen i oppgåve å utarbeide ein klinikkstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland som skulle erstatta den tidlige fylkesdelsplanen om Tannhelsetenester i Hordaland 2010-2013. Frist for høyringa er satt til **14. november 2014**.

Noverande klinikkstruktur i Hordaland er i stor grad styrt av klinikkplanen som vart utvikla då folketannrøkta vart innført i Hordaland i 1964, i ei tid kommunikasjonsmønster og tilgang på offentlig og privat transport var svært ulik tilhøva i vår tid.

Den nye klinikkstrukturplanen vil denne grunnlaget for at tannhelsetenesta i Hordaland kan tilby fagleg betre, meir stabile og tilpassa tannhelsetenester til innbyggjarane i Hordaland.

Målet med planen er å utvikle ein klinikkstruktur innanfor gitte rammer som kan tilby innbyggjarane i Hordaland stabile tannhelsetenester, inkludert spesialisthelsetenester, av høg fagleg kvalitet.

Klinikkane må ha ein storleik som gjer dei robuste til å ta hand om pasientane ved vakansar, feriar og permisjonar. Storleiken på tannklinikkane er og avgjerande for at folkehelsearbeidet kan koordinerast med samarbeidspartane på ein effektiv og god måte.

Vurderingar:

Eit av måla med samhandlingsreforma og seinare Folkehelselova er ein dreining i retning av meir folkehelsearbeid og førebyggjande arbeid. Ny lov om folkehelse legg eit større ansvar på kommunane og Fylkeskommunane, noko som vert streka under i folkehelseforskrifta. Folkehelse gjelder alle sektorar i kommune, slik at alle sektorar skal involverast for å fremje folkehelsearbeidet, ikkje berre helsesektoren.

Nasjonalt folkehelseinstitutt har frå byrjinga av januar 2012 sendt ut folkehelseprofil for Bømlo kommune. Folkehelseprofilen er eit bidrag til kommunen sitt arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkninga og kva faktorar som kan påverkast.

Bømlo kommune har i 2013 inngått ein samarbeidsavtale med Hordaland fylkeskommune. Det står i avtalen: *Avtalen legg til rette for helsefremjande og førebyggjandesamarbeid og samhandling til det beste for innbyggjarane i kommunen med særskilt fokus på brukarar som mottok hjelp etter tannhelsetenestelova. Gjennom avtalen skal partane saman arbeide aktivt for å utjamne sosiale helseskilnader og fremme folkehelsa.*

I forslaget til ny klinikkstruktur ligg det inne å legge ned Langevåg tannklinikk frå 2016, og at pasientane kan få velje sitt tannhelsetilbod på Sveio tannklinikk eller Bremnes tannklinikk. Det er ikkje til å legge skjul på at det har vært utfordringar på Bremnes med å rekruttere nok tannleger. Det har vært fleire år mellom når barn vert kalla inn. Dette vil ikkje bli betre om dei skal gje tilbod til enda fleire pasientar.

Det vil bli lang reisetid både for barna, men og for eldre pasientar. Langevåg har ein sjukeheim med brukarar som vil måtte reise for å få det tilbodet dei har i dag. Til Bremnes er det 40 minuttar kjøretid og eit sterkt avgrensa kollektivtilbod, og til Sveio vil det medføre ferje og kjøretid på totalt 50 minuttar. Blir det nytta kollektivtilbod vil det ta ein heil dag å «gå til tannlegen». I folkehelsesamheng vil det medføre høgare terskel på eit førebyggjande tilbod. I utkastet kan ikkje Rådmannen sjå noko grunngeving for kvifor Langevåg skal leggjast ned, men antar det er for å sentralisere tilbodet. Rådmannen meiner at tilbodet på Langevåg i dag fungerer godt, og at det har stor førebyggjande og helsefremjande effekt med den låge terskel det har.

Etter rådmannen sitt syn bør fylkeskommunen vurdere eit tettare samarbeid/avtale med dei private tannlegane i kommunen, eit offentleg/privat samarbeid om tannhelsetenesta i Bømlo.

Tal frå tannhelsetenesta syner oss at barn og unge i Bømlo kommune har ei dårlegare tannhelse enn resten av Hordaland. Særskild gjeld det ungdommane. Rådmannen er ikkje nøgd me denne utviklinga, og meiner det er grunnlag for å hevde at det er ein klar samheng mellom tannhelsesdata for kommunen sin barn og unge, og det ustabile tannhelsetilbodet Bømlo har hatt dei siste åra. Skulane melder at det kan ta fleire år mellom kvar gong barn blir kalla inn. Rådmannen vurderer difor at det med ein slik utvikling ikkje bør redusere tilbodet i kommunen *no*, fordi det vil kunne medføre ei forverring av tannhelsa.

Økonomiske konsekvensar:

Ein del innbyggjarar treng følgje for å gå til tannlege. Dette gjeld ikkje minst dei som er busett på institusjonar. Framlegget vil føre til at det vil gå langt fleire arbeidstimar både for tilsette i privat og offentleg verksemd for å følgje innbyggjarar til tannlege. Det er i tillegg utfordringar med transporten fordi det kollektive transporttilbodet er sers avgrensa.

Miljømessige konsekvensar:

Dersom over 1000 innbyggjarar skal reise til Svortland eller Sveio for å gå til tannlege vil dette auke biltransporten og dermed forureininga.

Beredskap- og samfunnstryggleik:

Ikkje relevant.

Folkehelse:

Fylkeskommunen har eit ansvar for å fremja folkehelsa gjennom si tannhelseteneste, og ivareta det førebyggjande tannhelsearbeidet for heile befolkninga. For å kunne gjennomføre tiltak som vil fremja både den generelle helsa og tannhelsa, trengst det ei heilskapleg tilnærming til arbeidet. Det føreset eit godt samarbeid mellom fylket og kommunen.

Det er ein utfordring om det til ei kvar tid vil føreligge nok kunnskap om kva førebyggjande folkehelseiltak som fungerer. Tannhelsetilbodet i lag med helsestasjon tilbodet er dei tiltak som har lengst erfaring med sitt førebyggjande og helsefremjande arbeid. Det føreligg masse kunnskap om kva tiltak som fungerer. Å leggja ned tilbodet på Langevåg vil kunne få konsekvensar både for barna og for eldre som får lang reiseveg til tannhelsetilbodet. Terskel vert høgare, og som yttarste konsekvens vil det medfører at færre nyttar tilbodet.

Oppsummering og konklusjon:

Etter rådmannen sitt syn bør utviklinga av tannhelsa i Bømlo føre til at fylkeskommunen intensiverer arbeidet med å rekruttere tannlegar til tannhelsetenesta i Bømlo.

Rådmannen tilrår at kommunen går imot framlegget til ny klinikkstruktur for Bømlo som vil føre til at Langevåg tannklinikk vert lagt ned.

Fremjing av god tannhelse er ein del av det helsefremjande og førebyggjande arbeidet i kommunen. Dette er eit sentralt punkt i Samarbeidsavtalen med Hordaland fylkeskommune inngått i 2013. Avtalen legg til rette for god samhandling til det beste for innbyggjarane i kommunen med særskilt fokus på brukarar som mottok hjelp etter tannhelsetenestelova. Endring av klinikkstruktur bidreg ikkje til ei slik utvikling.

Sak nr D-

Vår dato:
29.02.2016

Vår referanse:
2008/1972-0465274/2016

Vår saksbehandlar:
Jorunn Alise Steinsvåg

Direkte telefonnr.:
53 42 30 22

Dykkar dato:

Dykkar referanse:

XX

HØYRING - TANNHELSETENESTA - KLINIKKSTRUKTURPLAN 2015 – 2030

Saksprotokoll i Kommunestyret - 03.11.2014

Vedtak:

Kommunestyret gjorde samrøystes **vedtak** i samsvar med rådmannen sitt framlegg.

Med helsing
Bømlo kommune

Jorunn Alise Steinsvåg
Avdelingsleiar/formannskapssekretær